

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 11 D. NUTARIMO NR. 934 „DĖL PROFESINIO MOKYMO LĖŠŲ SKAIČIAVIMO VIENAM MOKINIUI, KURIS MOKOSI PAGAL FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMĄ, METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
<p>Plungės rajono savivaldybė (2025-12-12 raštas Nr. AS-6437)</p>	<p>Siūloma Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 14.2. papunktyje nurodytą nuostatą, jog lėšos skirtos prevencinėms programoms įgyvendinti ir psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai, socialinei pedagoginei švietimo pagalbai mokyklose (asmenų, teikiančių šią pagalbą, darbo užmokesčiui mokėti, apmokėti už šios pagalbos teikimo paslaugas), perkelti į 12 punktą, nustatant, jog minėtos lėšos skiriamos savivaldybėms, kurios savo nustatyta tvarka jas racionaliai, pagal poreikį perskirsto švietimo įstaigoms.</p> <p>Dabartinis reglamentavimas neužtikrina racionalaus lėšų panaudojimo. Šie metai parodė, kad, nukreipus lėšas tiesiogiai mokykloms, dalyje mokyklų susidarė situacija, jog užtikrinus visą švietimo pagalbą, yra nemažas lėšų perteklius. Kita esminė problema, kad didžioji dalis lėšų paskirstoma mokykloms pagal bendrą mokinių skaičių, nors, savivaldybės supratimu, lėšos turėtų būti labiau orientuotos į tas mokyklas, kuriose yra gausesnė dalis mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių.</p>	<p>Neatsižvelgta. Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) pakeitimas, pagal kurį mokykloms apskaičiuotos mokymo lėšos švietimo pagalbai nuo 2025 m. sausio 1 d. skiriamos mokykloms, netaikant nuostatos, kad savivaldybės šias lėšas perskirsto savo nustatyta tvarka, atliktas įgyvendinant 2017 m. lapkričio 22 d. Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties, įregistruotos Kolektyvinių sutarčių registre numeriu Nr. PV3-61 (2024 m. spalio 21 d. Nr. S-550 redakcija) (toliau – Kolektyvinė sutartis), 8.10 papunktį. Atsižvelgus į teikiamą pasiūlymą, būtų pažeisti kolektyvinėje sutartyje nustatyti įsipareigojimai.</p> <p>Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos prašymu Nacionalinė švietimo agentūra 2025 m. gegužę atliko šalies mokyklų apklausą dėl švietimo pagalbos finansavimo reglamentavimo pakeitimo nuo 2025 m. sausio 1 d. Surinkti duomenys parodė, kad dauguma mokyklų šį pakeitimą vertina teigiamai. Mokyklos pažymi, kad Aprašo pakeitimas užtikrina lėšų paskirstymo skaidrumą, didina mokyklų autonomiją, savarankiškumą ir atsakomybę, tiesioginis lėšų skyrimas mokyklai leidžia operatyviau organizuoti švietimo pagalbą, geriau planuoti veiklą, užtikrina veiklos lankstumą, sudaro sąlygas efektyviau panaudoti lėšas, leidžia tiksliau atliepti mokyklos bendruomenės poreikius. Mokymo lėšų skyrimo ir panaudojimo švietimo pagalbai mokyklose būklės analizė Lietuvos savivaldybių asociacijai pateikta Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2025 m. liepos 30 d. raštu Nr. SR- 2594 „Dėl Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai mokyklose, stebėsenos“.</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>Atkreiptinas dėmesys, kad Apraše lėšos švietimo pagalbai diferencijuojamos, atsižvelgiant į specialiuosius mokinių ugdymosi poreikius ir mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skiriama suma yra žymiai didesnė nei mokiniams, kuriems tokie poreikiai nenustatyti (pvz., mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo ugdymo programas ir dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems nedidelių arba vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių skiriama 10,2 karto daugiau lėšų, o turintiems didelių arba labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – net 17,5 karto daugiau lėšų nei mokiniams, kuriems specialieji ugdymosi poreikiai nėra nustatyti). Atsižvelgiant į tai, manytina, kad teiginys, jog lėšos turėtų būti labiau orientuotos į tas mokyklas, kuriose yra gausesnė dalis mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, nepagrįstas. Taip pat neaišku, pagal kokius kriterijus nustatoma, kad mokykloje yra lėšų perteklius (pvz., ar lėšų lieka todėl, kad mokiniams visa reikiama švietimo pagalba suteikiama efektyviau, už mažesnę kainą, ar lėšų lieka dėl specialistų trūkumo).</p> <p>Švietimo pagalba yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Nors savivaldybės, įgyvendindamos savarankiškas funkcijas, turi Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą, susiklostė situacija, kad valstybės parama šiai funkcijai gerokai viršija pačių savivaldybių skiriamas lėšas. Savivaldybių indėlis švietimo pagalbai finansuoti teisės aktuose nėra apibrėžtas. Tai sudaro prielaidas jį didinti arba mažinti, priklausomai nuo pačių savivaldybių sprendimų, todėl didėjančios valstybės investicijos į švietimo pagalbą ne visuomet reiškia, kad atitinkamai padidės bendra švietimo pagalbos finansavimo apimtis ir bus pasiekti numatyti tikslai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, mokymo lėšų švietimo pagalbai trūkumas mokyklose turėtų būti užtikrintas iš savivaldybių biudžetų, o ne persikirstant tarp mokyklų skiriamas mokymo lėšas iš valstybės biudžeto dotacijos.</p> <p>Siekiant iš esmės spręsti švietimo pagalbos finansavimo klausimus, būtina aiškiai atskirti ir apibrėžti valstybės ir savivaldybių funkcijas bei</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		finansinius įsipareigojimus švietimo pagalbos srityje. Paminėtina, kad, įgyvendinant Kolektyvinės sutarties nuostatas, numatoma siekti trišalio sutarimo tarp Profesinių sąjungų, savivaldybių atstovų ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos dėl švietimo pagalbos ir ikimokyklinio ugdymo funkcijų finansavimo tobulinimo.
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė (2025-12-16 išvada Nr. NV-2975)	Į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą įtraukus pakeitimą, susijusį su nuorodos į nebeegzistuojančios įstaigos <i>Švietimo informacinių technologijų centro</i> pavadinimą pakeitimu į aktualios funkcijas vykdančios įstaigos (Nacionalinės švietimo agentūros) pavadinimą, šiuo aspektu būtina sistemiškai įvertinti ne tik ŠMSM siūlomus keisti Vyriausybės nutarimus, bet ir kitus susijusius to paties lygmens teisės aktus, kuriuose nurodytas <i>nebeaktualus Švietimo informacinių technologijų centro pavadinimas</i> , kaip pavyzdžiui, Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimas Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“, Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimas Nr. 1460 „Dėl Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros erdvinių duomenų temų patvirtinimo“, Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 4 d. nutarimas Nr. 889 „Dėl Savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kt. Siūloma užtikrinti teisėkūros sistemiskumo principo tinkamą įgyvendinimą ir kartu su teikiama nutarimų projektais pateikti visų reikalingų Vyriausybės nutarimų pakeitimų projektus.	Neatsižvelgta. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, kuriuose minimas neaktualus <i>Švietimo informacinių technologijų centro</i> pavadinimas. Siekiant atsižvelgti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – LRVK) Teisės grupės pasiūlymą, papildomai reikėtų pakeisti šiuos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus: 1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimą Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“; 2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimą Nr. 460 „Dėl Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros erdvinių duomenų temų patvirtinimo“; 3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 4 d. nutarimą Nr. 889 „Dėl Savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pažymėtina, kad LRVK Teisės grupės siūlomi išvardytų Vyriausybės nutarimų redakciniai pakeitimai nėra susiję su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos siūlomais keisti teisės aktais bei pateiktais nutarimų projektais, kurių tikslas – pakeisti ugdymo finansavimo rodiklius, kad lėšos pedagoginių darbuotojų ir kultūros darbuotojų darbo užmokesčiui didinti nuo 2026 m. sausio 1 d. laiku pasiektų švietimo įstaigas. Siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiskumo principą, nepakanka atlikti vien siūlomus redakcinius pakeitimus, bet reikia peržiūrėti ir kitas minėtų teisės aktų nuostatas. Tokia peržiūra apimtų platesnius tikslus, todėl keitimai neturėtų būti daromi skubotai. Pažymėtina, kad siūlomi keisti teisės aktai apima ne vien švietimo, mokslo ir sporto sritį, bet ir kitas valstybės valdymo sritis (pvz., Lietuvos

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 13 d. nutarimas Nr. 460 „Dėl Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūros erdvinių duomenų temų patvirtinimo“ yra žemės ūkio valdymo srities teisės aktas), todėl pakeitimus būtina suderinti su kompetentingomis tų sričių institucijomis. Kadangi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateikti nutarimų pakeitimai turi įsigalioti 2026 m. sausio 1 d. ir yra teikiami skubos tvarka, LRVK Teisės grupės siūlomas papildomų teisės aktų projektų teikimas neįmanomas, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nuostatų.</p> <p>Įvertinus nurodytas aplinkybes, nėra racionalaus pagrindo aukščiau nurodytų teisės aktų pakeitimus sieti su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktais nutarimų projektais. Atsižvelgiant į esamas aplinkybes, reikalavimas skubos tvarka keisti papildomus nesusijusius teisės aktus neatitiktų tvartos teisėkūros principų.</p>
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė (2025-12-16 išvada Nr. NV-2975)	Siūloma papildomai įvertinti aplinkybę, kad teikiamais nutarimų projektais siūlomi keisti Vyriausybės nutarimai keičiami vieną ar kelis kartus per metus, taip didinant teisėkūros apimtį ir teisės aktų projektų, svarstomų Vyriausybėje, skaičių. Siūloma apsvarstyti galimybę užtikrinti tvartos teisėkūros principą, siekiant, kad konkretūs teisės aktais būtų keičiami <i>kuo rečiau</i> ar <i>ne dažniau nei kartą per metus</i> , iš esmės peržiūrint ir patikslinant Projektais siūlomų keisti Vyriausybės nutarimų nuostatas, jas tiesiogiai susiejant su Lietuvos Respublikos Seimo nustatomais dydžiais (baziniais dydžiais, koeficientais ar pan.) be Vyriausybės nutarimais nustatomų išvestinių dydžių, kuriuos reikia kasmet keisti ir nustatyti kiekvieniems metams iš naujo.	<p>Neatsižvelgta. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija išnagrinėjo pasiūlymą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo (toliau – ML aprašas) ir Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodikos (toliau – PM metodika) nuostatas tiesiogiai susieti su Seimo nustatomais dydžiais (baziniais dydžiais, koeficientais ar pan.) be Vyriausybės nutarimais nustatomų išvestinių dydžių, kuriuos reikia kasmet peržiūrėti.</p> <p>Pažymėtina, kad ML apraše ir PM metodikoje nurodyti ugdymo finansavimo rodikliai jau yra susieti su Seimo tvirtinamu pareiginės algos (atlyginimo) baziniu dydžiu.</p> <p>ML aprašas ir PM metodika reglamentuoja ugdymo finansavimo paskirstymą švietimo įstaigoms. Šio finansavimo apimtys kasmet nustatomos valstybės biudžete, atsižvelgiant į kintančius švietimo poreikius ir valstybės finansines galimybes. Kiekvienais metais tvirtinamas naujas Lietuvos Respublikos atitinkamų metų biudžeto patvirtinimo įstatymas ir Vyriausybė turi pareigą atitinkamai pakeisti</p>

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		<p>teisės aktus, reglamentuojančius valstybės biudžeto lėšų paskirstymą, kad būtų užtikrintas tinkamas šio įstatymo vykdymas.</p> <p>Pažymėtina, kad neįmanoma ugdymo finansavimo apimtis skaičiuoti vien tik pagal Seimo nustatomus rodiklius, nes tai eliminuotų didžiąją dalį finansavimo formulių kintamųjų, būtinų kuo tiksliau atliepti specifinius finansavimo poreikius ir nukreipti lėšas konkrečioms tikslams. Taip pat būtų neracionalu visus kintamuosius dydžius detalai reglamentuoti įstatymais.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad visi ML aprašo ir PM metodikos pakeitimai, susiję su atitinkamų metų biudžetu, paprastai teikiami vieną kartą, nepaisant to, kad kai kurie jų įsigalioja tik nuo rugsėjo 1 d.</p> <p>Pakeitimai, atliekami nuo rugsėjo 1 d. paprastai yra susiję su būtinybe skubiai reaguoti į atitinkamais metais kilusias aplinkybes ar priimtus sprendimus, kuriuos būtina įgyvendinti nuo naujų mokslo metų pradžios ir kurių nebuvo galima numatyti anksčiau.</p> <p>Atvejai, kuomet per metus atliekama daugiau negu du pakeitimai, pasitaiko labai retai ir jie atliekami tik būtiniais atvejais.</p> <p>Manome, kad poreikis mažinti teisėkūros apimtį (t. y. teikti teisės aktų pakeitimų projektus kuo rečiau) negali būti iškeliamas aukščiau pareigos atliepti visuomenės interesą ir kintančią realybę.</p>